

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Економіка підприємства

Шифр та назва спеціальності
263 – Цивільна безпека

Інститут
ННІ Економіки, менеджменту і міжнародного
бізнесу

Освітня програма
Охорона праці

Кафедра
Економіка бізнесу і міжнародні економічні
відносини (202)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова),

Семестр
7

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Линник Олена Іванівна

Olena.Lynnyk@khp.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин (НТУ «ХПІ»). Авторка понад 100 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Економіка підприємства», «Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами», «Оподаткування бізнесу», «Підприємництво у сфері послуг», "Ціноутворення".

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна "Економіка підприємства" охоплює всі аспекти діяльності підприємств як суб'єктів господарювання. Під час його вивчення студенти дізнаються, як підприємства формують та використовують свій ресурсний та виробничий потенціал, забезпечують реалізацію продукції, впроваджують заходи щодо підвищення ефективності діяльності.

Мета та цілі дисципліни

Мета вивчення дисципліни – придбання студентами теоретичних, практичних знань з економіки підприємства та навичок економічного мислення, що мають сприяти розв'язанню конкретних інженерних завдань та є необхідними для практичної діяльності

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК-8. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища.

СК-15. Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, устаткування, спорядження у сфері професійної діяльності, створення безпечних і здорових умов праці.

СК-16. Здатність організовувати та проводити навчання працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.

Результати навчання

РН-17. Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання.

РН-19. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.

РН-20. Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: Системний та математичний аналіз, Організація контролю та експертиза устаткування підвищеної небезпеки, Гігієна праці, Соціально-економічні основи охорони праці

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

При викладанні дисципліни застосовуються такі методи навчання:

- репродуктивний.
- проблемного викладання.
- евристичний (частково-пошуковий).
- дослідницький.

Проведення лекційних занять передбачено з використанням традиційних форм (вступної, тематичної, оглядової). В процесі викладання використовується:

Лекція-бесіда, яка передбачає «діалог з аудиторією». Це проста форма активного залучення студентів до навчального процесу. Передбачається безпосередній контакт з аудиторією, що дає змогу зосередити увагу студентів на найбільш важливих проблемах теми, яка вивчається, визначити зміст і темп викладу навчального матеріалу з урахуванням рівня підготовленості та освіти аудиторії. Участь студентів у лекції-бесіді забезпечується різними прийомами, зокрема запитання до аудиторії. Вони носять інформаційний характер, тобто спрямовані не на контроль, а на з'ясування думок і рівнів поінформованості учнів з проблеми, що вивчається, актуалізації знань, необхідних для її розуміння, та визначення ступеня готовності до сприйняття матеріалу лекції. Запитання адресуються всій аудиторії. Студенти відповідають з місця. З метою заощадження часу запитання слід формулювати так, щоб можна було дати однозначну відповідь. З урахуванням змісту відповідей будуються подальше викладення матеріалу.

Лекція-візуалізація, яка передбачає використання демонстраційного матеріалу, форми наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації. Читання лекції представляє собою вільне, розгорнуте коментування підготовлених матеріалів. У візуальній лекції важливі візуальна логіка, ритм подачі матеріалу, його дозування, майстерність і стиль спілкування вик-ладача з аудиторією.

Лекція-дискусія, яка передбачає обмін думками та поглядами учасників з приводу певної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Практичні заняття передбачають інтерактивний підхід до проведення занять, який включає у себе проведення наступних видів занять:

1. Підтверджуючі практичні роботи. Виконуючи їх, студент отримує підтвердження правильності викладених на лекціях теоретичних знань.
2. Частково-пошукові практичні заняття. На таких заняттях студенти мають більше можливостей для творчої роботи. Деталізацію плану дослідження і визначення повного переліку питань, які необхідно дослідити, виконує сам студент.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Предмет і задачі курсу. Види та характеристика суб'єктів господарювання в Україні

Тема 2. Ресурси машинобудівного підприємства. Основні засоби промислових підприємств: структура, розрахунок вартісних видів оцінки, амортизації, показників використання

Тема 3. Обігові кошти підприємства. Розрахунок і аналіз показників використання обігових коштів підприємства

Тема 4. Трудові ресурси підприємства та продуктивність праці. Розрахунок заробітної плати робітників за різними системами оплати праці. Оподаткування фонду оплати праці. Обов'язкові утримання із заробітної плати працівників підприємства.

Тема 5. Собівартість продукції промислових підприємств. Класифікація витрат. Розрахунок собівартості по калькуляційним статтям витрат. Розрахунок ціни виробу.

Тема 6. Прибуток, рентабельність та оподаткування підприємств.

Тема 7. CVP – аналіз. Визначення точки беззбитковості роботи підприємства.

Тема 8. Економічна ефективність інвестицій та інновацій в промислові підприємства. Розрахунок показників загальної та порівняльної ефективності інвестицій та інновацій.

Теми практичних занять

1. Розрахунок показників використання основних засобів підприємства.
2. Розрахунок показників використання оборотних засобів підприємства.
3. Розрахунок заробітної плати робітників за різними системами оплати праці.
4. Розрахунок собівартості та ціни виробу за калькуляційними статтями витрат.
5. Розрахунок прибутку, рентабельності.
6. Загальна та спрощена системи оподаткування в Україні.
7. Побудова графіку беззбитковості.
8. Розрахунок показників загальної та порівняльної ефективності інвестицій.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Студентам рекомендуються додаткові матеріали для самостійного вивчення та аналізу тем і питань, які не розглядаються на заняттях. Самостійна робота включає також опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуального завдання – написання реферату на задану тему з пошуком джерел необхідної інформації і обґрунтуванням зроблених висновків.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Господарський кодекс України: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144 (у редакції від 19.08.2022р.) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Податковий кодекс України .– Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112 (у редакції станом на 11.12.2022р.) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Економіка підприємства : текст лекцій для студентів усіх форм навчання спец. 051 "Економіка" та 075 "Маркетинг" [Електронний ресурс] / уклад.: О. О. Гаврись [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ, 2019. – 134 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/42156>
4. Економіка підприємства: розрахункова робота [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Гречко А.В.– Електронні текстові дані. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 57 с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45961/1/Ekonomika_RR.pdf
5. Економіка підприємства : навч. посібник / О. М. Бандурка [та ін.]. – Харків : ХНУВС, 2017. – 197 с. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53139>
6. Економіка підприємства: магістерський курс : навчальний посібник./ за ред. проф. А.І. Яковлева, доц. Ларки Л.С. – Харків : НТУ «ХПІ», 2018. – 516 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/35864/1/Book_2018_Yakovliev_Ekonomika_pidpriemstva.pdf

Додаткова література:

1. Линник О.І., Ершова Н.Ю. Проблеми функціонування та розвитку мікро-, малого та середнього бізнесу сфери послуг в Україні. Східна Європа: економіка, бізнес та управління : електрон. наук. фахове вид. – 2021. – Вип. 2 (29). – С. 74-80. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.29-11>, <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52769>
2. Линник О. І. Сучасна вітчизняна та зарубіжна практика калькулювання собівартості продукції, обліку та управління виробничими витратами підприємства [Електронний ресурс] / О. І. Линник // Економіка і суспільство : електрон. фахове вид. – 2016. – Вип. 6. – С. 373-378. – Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/6_ukr/64.pdf, <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/26305>
3. Линник, О., & Кочетова, Т. (2023). РОЛЬ МІКРО-, МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ У СТАНОВЛЕННІ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ . Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки), (3), 52–56. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.3.52> <http://es.khpi.edu.ua/issue/view/16829>
4. Романченко Н.В., Кожемякіна Т.В., Пічик К.В. Економіка підприємства: навч. посібник. Київ: НаУКМА, 2018. 304 с. http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/15771/Ekonomika_pidpriemstva_navchaln_yi_posibnyk.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків: ХНАДУ, 2018. 292 с. <https://fmab.khadi.kharkov.ua/fileadmin/2018.pdf>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл 100 % балів підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (50 %) та поточного оцінювання (50 %). Залік: виконання тестових контрольних робіт по 1-му і 2-му модулям, питання яких включають також теми, що винесені на самостійну роботу. Поточне оцінювання: робота на лекціях (20 %), практичних заняттях (20 %), виконання індивідуального завдання - реферат на задану тему (10 %).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2023 року

Завідувач кафедри
Петро ПЕРЕРВА

30.08.2023 р.

Гарант ОП
Людмила ВАСЬКОВЕЦЬ